

Dr. Hafenscher Károly

Dr. Hafenscher Károly személyében több mindent és több mindenkit tisztelhetünk. Tiszteljük mindenek előtt az Evangélikus Egyházat, azt a testvéregyházat, amely számunkra a *semper alter idem*, a mintegy második én szerepét töltötte be, sorsunkban osztozott – s amelynek Hafenscher Károly mindig hűséges fia és genuin képviselője volt. Tiszteljük az életművet, s benne saját közelmúltunkat is: a XX. század második felének keresztyén bizonyágtételét és teológiai tudományát, ami – Istennek hála – a legnehezebb és legellenségesebb időben is hangzott és igaz tanúság volt Jézus Krisztus mellett. Ünnepelejük Hafenscher Károly személyében a magyarországi és világméretű ökumenét: a felekezeti öntudat és a keresztyén egység harmóniáját, hiszen ünnepeltünk mindkettőt szívügyének vallotta és minden tetteiben gyakorolta is. Tiszteljük benne a jövőt is: Hafenscher Károly az idő előrehaladtával nem öregedett meg, hanem mindig újjal ajándékoz meg bennünket; s köszönjük, hogy az új generáció is hangzik a Hafenscher névtől, ünnepeltünk gyermekei révén.

Hafenscher Károly 1926. július 6-án született; neveltetése és tanulmányai a legszebb evangélikus hagyományokat idézi, hiszen a fasori Evangélikus Gimnáziumba járt, majd a soproni Erzsébet Egyetemen tanult teológiát. 1948-ben Gettysburgben tanult ösztöndíjjal. A sors fintoraként kivándorló útlevelet kapott a hatóságoktól, de ő hangsúlyozottan haza akart térni – nyilván kalandvágyból. E szófordulatot bizonyosan nem tartja senki tréfásnak, aki tudja, hogy 1948. Magyarországon a fordulat éve volt: egy életre szóló, nem kívánt „nagy kaland” következett az immár kommunista Magyarországon. Szintén kalandosnak nevezhető, hogy Hafenscher Károly jóformán egész életében a Budapest-Deák téri evangélikus templom szószékéhez kötődött. Csupán a püspökök személyének változásán szemléltessük most ezt a hatalmas történelmet: Ordass Lajos, Dezséry László, Káldy Zoltán és végül Harmati Béla püspökök nevei mutatják, hogy a deák-téri lelkész egy félszázados egyháztörténelmet mondhat el memoárjaiban. A történelem nehézségeiről és buktatóiról nem kell most szólnunk; valljon ő! Mi csak említjük meg, hogy e történelemben nem csak keresztyének, de embernek maradni is embert próbáló feladat volt.

Embernek és keresztyének maradni Hafenscher Károly számára mindig azt jelentette: egészen, osztatlanul megélni az emberséget és a keresztyénséget. Ő mindig is annak a tanítója volt, hogy hogyan lehet valaki a legmagasabb szinten teológus, s utolsó, legkisebb megnyilvánulásaiban is az. A gyülekezet látogatásától a teológiai akadémián (így a mi intézményünkben is) végzett professzori feladatig minden egy és ugyanazon hit cselekedete. Már doktori disszertációja is erről szólt (Igehirdetésünk tartalma és szándéka ma, 1967), de a tudományos értekezés aranyfedezete egy egész élet! A tanulmány írása mellett ugyanúgy meg kell komponálni egy istentiszteleti szép és ékes rendjét – a talán szokatlan ígét magától az ünnepelttől vettem.

Egységben megélni az életet és hitet: a tettek embere ugyanakkor hihetetlenül termékeny író; nem véletlenül kapta meg a Magyar Újságíró Szövetség Aranytoll kitüntetését. Úgy gondolom, sokan adtak és adnak hálát azért a fáradhatatlan munkáért, amivel a Lelkipásztor c. folyóirat szerkesztőjeként hosszú ideig informálta a magyar olvasóközönséget a legmodernebb egyházi és teológiai eseményekről, s az információt a szükséges kommentárral is ellátta. Bibliai textusokhoz, eseményekhez vagy témákhoz kapcsolódó írásait számba venni is óriási munka lenne, de csupán egy baráti beszélgetés is a hasznos információ áradatát jelenti esetében.

Egységben megélni a keresztyén hitet és életet, a különböző felekezetekben egyazon Úr Krisztusnak a szolgálója lenni – e feladat mindig is mozgatta Hafenscher Károlyt. Mindezt a professzionális ökumené szintjén is, hiszen a Lutheránus Világszövetség és a Vatikán párbeszédében bizottsági tagként több mint egy évtizedig működött közre, s írásai megjelentek a frankfurti Lembeck kiadónál. Idehaza az Ökumenikus Tanulmányi Központ oszlopos tagjaként a fordulat utáni egyházi és társadalmi élet kérdéseire keresett és keres választ. S nem hanyagolható el a stílus sem: a stílus maga az ember. A legmagasabb és legudvariasabb diplomácia megfogalmazásaiban éppúgy föllelhető, mint a keresztyén hit egyenessége és őszintesége.

Mondják, minden sikeres férfi mellett ott van egy asszony. Hafenscher Károly mellett 1951 óta van hűséges segítője, Balogh Veronika, aki vele egy test és egy lélek. A köszönet szóljon ezúttal hozzá is, mint aki mindabban részes, amit az előbb említettünk. Házasságukat Isten két gyermekkel áldotta meg: Mártával (1954) és Károllyal (1957), akik mindketten az Evangélikus Egyház oszlopos, meghatározó tagjai ma már, s akiket dicsérni könnyű lenne – ám ezzel várjunk 2034-ig!

Egyetemünk többször is, most is hangsúlyozni kívánta, hogy oktatói és kutatói munkájával egységesen kívánja a magyar társadalmat építeni és Isten dicsőségét szolgálni. Hogy e két feladat tulajdonképpen egybeesik, arra jó példa Hafenscher Károly életműve. Erre való tekintettel javasoljuk akadémiai közgyűlésünknek Hafenscher Károly számára a tiszteletbeli doktor cím odaítélését.